

Apotheek & Pensioen

IN DIT NUMMER

PAG 2

Samenwoners wakker worden!

Bij PMA bouwt u in principe ook een uitkering op voor uw partner. Maar dan moet deze wel bij ons bekend zijn!

PAG 3

Wanneer wilt u met pensioen?

Bij PMA kiest u zelf wanneer u uw pensioen laat ingaan. Bekijk de mogelijkheden en maak op tijd een plan!

Actueel

Gevolgen coronavirus voor PMA

Bij het ter perse gaan van dit blad begint de wereld in de greep te raken van het coronavirus. Wat de gevolgen zijn voor de economie is nog niet te overzien. Wel hebben we al te maken met forse verliezen op de beurzen. Daardoor is onze financiële situatie verslechterd. Dat kan gevolgen hebben voor uw pensioen. Het bestuur volgt de ontwikkelingen voor uw pensioen op de voet. Blijf op de hoogte via onze website www.pma-pensioenen.nl.

Uw pensioen wordt in 2020 niet verlaagd

Vorig jaar zag het ernaar uit dat we uw pensioen in 2020 moesten verlagen. Gelukkig hoeft dit niet. Maar we staan er financieel nog steeds niet goed genoeg voor. Op basis van de huidige regels is de kans groot dat we in 2021 uw pensioen wel moeten verlagen.

Zoals u vast wel weet, hebben pensioenfondsden het al een tijdje financieel erg zwaar. Dat geldt ook voor PMA. De grote boosdoener is de lage rente. Die zorgt ervoor dat we erg veel geld in kas moeten hebben voor de pensioenen. Bij een lage rente moeten we er namelijk rekening mee houden dat de beleggingen minder opleveren.

Eerlijk is eerlijk: het is een nogal technisch verhaal. We behaalden namelijk wel prima rendementen op de beleggingen. Toch kunnen we er (wettelijk) niet van uitgaan dat we ook in de toekomst mooie rendementen blijven behalen. We moeten ons baseren op de rente.

In 2019 is de rente gedaald. Onze beleggingen leverden 20,2% op. Dat was net niet genoeg om de negatieve gevolgen van de lagere rente goed te maken. We begonnen 2019 met een dekkingsgraad van 98,4% en sloten het jaar af op een stand van 98,3%. Dat betekent dat we 98 cent in kas hebben voor iedere euro die we in kas zouden moeten hebben.

De kans dat uw pensioen de komende jaren wordt verhoogd is erg klein

U zult begrijpen: PMA heeft niet genoeg geld om uw pensioen mee te laten stijgen met de prijsstijgingen (indexeren). Dat kan pas als de dekkingsgraad minstens 110% is. Het ziet er voorlopig niet naar uit dat we uw pensioen kunnen verhogen.

Helaas aanzienlijke kans dat we uw pensioen volgend jaar moeten verlagen

Zoals het er nu naar uitziet, moet u rekening houden met een verlaging van uw pensioen in 2021. Als onze beleidsdekkingsgraad namelijk meer dan vijf jaar onder de minimumgrens ligt, moeten we de pensioenen verlagen. Die grens ligt rond de 104%. Er is op dit moment in de politiek trouwens een flinke discussie over deze grens.

Uiteraard houden we onze financiële situatie scherp in de gaten. Voor het herstel van onze buffers zijn wij afhankelijk van de beleggingsopbrengsten en de rentestand. Wij houden u op de hoogte. ◀

Pensioenpremie omhoog

De pensioenpremie die u en uw werkgever elke maand betalen voor uw pensioen is nu 26,46% van uw pensioengrondslag. De pensioengrondslag is het deel van uw salaris dat meetelt voor de berekening van uw pensioen. De premie was 24,45%. U betaalt 1/3 van deze premie via uw salaris. De rest betaalt uw werkgever. Iemand die bruto €2.800 verdient (een gemiddeld full time salaris in onze sector), betaalt in 2020 ongeveer €12 bruto per maand meer dan in 2019.

De hogere premie is nodig omdat het opbouwen van pensioen door de lage rente duurder is. Vorig jaar hebben de sociale partners in onze sector afgesproken dat de premie drie jaar lang met maximaal 2% stijgt. Ook in 2021 en 2022 zal de premie naar verwachting 2% stijgen.

Als de hogere premie niet genoeg is om de pensioenopbouw te betalen, gaat u (tijdelijk) minder pensioen opbouwen. In het pensioenreglement staat dat elk jaar wordt bepaald hoeveel pensioen u opbouwt.

Wijziging indexatie

Vanaf 1 januari 2020 proberen we uw pensioen niet meer jaarlijks mee te laten groeien met de lonen in de CAO-Apotheken, maar met de prijzen in Nederland. De sociale partners hebben dit afgesproken om de pensioenregeling betaalbaar te houden.

Vinger aan de pols Volg onze financiële situatie op www.pma-pensioenen.nl

Bij PMA staat een team van pensioenspecialisten klaar voor al uw vragen. Denk aan de verdeling van pensioen bij een scheiding. Of denk aan tijdelijk extra pensioen tot u AOW krijgt.

Heeft u vragen over uw pensioen?

De pensioen-specialisten van PMA staan voor u klaar!

Kijk op onze website en in MijnPMA

Op onze website www.pma-pensioenen.nl vindt u een eenvoudige uitleg van de pensioenregeling en de keuzes. In MijnPMA vindt u informatie over uw persoonlijke pensioensituatie. Ook kunt u daar een pensioenplan maken.

Bel of mail ons

U kunt ons natuurlijk altijd even bellen. Wij zijn op werkdagen van 8.30 uur tot 16.30 bereikbaar via 070-311 01 55. Mailen kan ook: info@pma-pensioenen.nl.

Kom langs bij PMA

Als u liever een persoonlijk gesprek voert dan via de telefoon, dan kunt u langskomen in Den Haag. Maak daarvoor wel altijd even een afspraak. Zo weet u zeker dat er tijd is.

Maak een afspraak voor een telefonisch spreekuur

Heeft u een uitgebreide vraag? Maak dan een afspraak voor een telefonisch spreekuur. Een van onze specialisten bereidt het gesprek voor en trekt tijd uit voor het gesprek zelf.

PMA in het land

PMA houdt ook spreekuren op locatie. Wij nodigen steeds een groep uit om langs te komen. Heeft u geen uitnodiging ontvangen, maar wel interesse? Laat het weten, dan ruimen we ook een plek voor u in!

Dit jaar komen wij in:

Den Bosch 17 maart
Dordrecht 31 maart
Enschede 7 april

Later in het jaar volgen spreekuren in Alkmaar, Arnhem en Leidschendam.

UW PENSIOEN ALS HET MEE- OF TEGENZIT

Hoe hoog wordt uw pensioen?

Als het over pensioen gaat, willen veel mensen vooral één ding weten: hoeveel krijg ik straks? Op uw pensioenoverzicht van dit jaar laten we u dat op een nieuwe manier zien.

U bent gewend op uw pensioenoverzicht te zien wat u aan pensioen heeft opgebouwd en op welk pensioen u lijkt af te stevenen. Dat blijft zo, maar er komt iets nieuws bij.

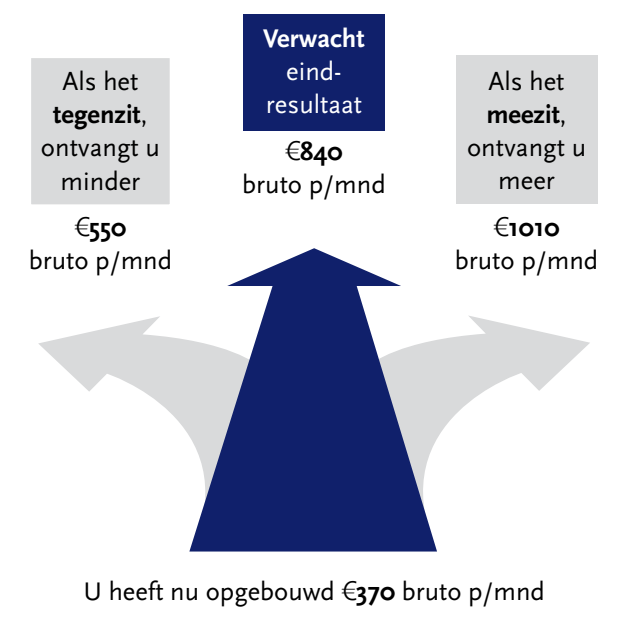
Dit jaar geven we u in een nieuw plaatje ook een indruk van de koopkracht van uw pensioen als het mee- of tegenzit. Als het economisch meezit, is de kans groter dat we uw pensioen kunnen verhogen. Zit het tegen, dan wordt de kans groter dat we uw pensioen moeten verlagen.

- **Het verwachte eindresultaat** ziet u in het midden bovenaan. Dit is het pensioen waar u op dit moment op uit lijkt te komen. Er is op dit moment 50% kans dat uw pensioen lager uitvalt en 50% kans dat uw pensioen hoger uitvalt dan dit bedrag.
- **Bij de rechter pijl** ziet u het bedrag waar u op uit lijkt te komen als het economisch erg meezit. De kans is op dit moment klein dat u uitkomt op een hoger bedrag dan het rechter bedrag.
- **Bij de linker pijl** ziet u het bedrag waar u op uit lijkt te komen als het economisch gezien veel slechter gaat dan verwacht. De kans is op dit moment klein dat u uitkomt op een lager bedrag dan het linker bedrag.

We maken de berekening elk jaar opnieuw. De drie bedragen kunnen dan omhoog of omlaag gaan. Uw pensioen zal nooit in één klap gelijk worden aan het laagste of hoogste bedrag. Daarom is het goed ieder jaar even naar uw pensioen te kijken. Dan ziet u welke kant het opgaat met uw pensioen.

Alle drie de bedragen zijn gebaseerd op de huidige situatie. Als u nog pensioen bij ons opbouwt, gaan we er vanuit dat u dat tot uw 67e in de huidige pensioenregeling blijft doen. U kiest zelf wanneer u uw pensioen laat ingaan. Als u eerder stopt met werken, zal uw pensioen lager zijn.

Dit is een voorbeeld

Verschillende bedragen

Het middelste bedrag bij de pijlen is (iets) anders dan het 'te bereiken' pensioen, dat u ook in het overzicht ziet. Dat komt doordat we bij de berekening van de bedragen bij de pijlen rekening houden met verhogingen en verlagingen van uw pensioen en met inflatie. De bedragen geven daardoor een indruk van de koopkracht van uw pensioen.

Mijnpensioenoverzicht toont uw totale pensioen

Op www.mijnpensioenoverzicht.nl ziet u bij 'Vooruitblik' hetzelfde plaatje. De bedragen daar zijn inclusief uw AOW en de pensioenen die u ergens anders heeft opgebouwd. De bedragen zijn berekend alsof al uw pensioen tegelijk ingaat met uw AOW.

Samenwoners wakker worden!

Woont u samen? Dan is er direct een compleet partnerpensioen geregeld bij PMA. Uw partner krijgt deze uitkering levenslang nadat u bent overleden. U moet wel een samenlevingsovereenkomst hebben of minstens vijf jaar samenwonen. En uw partner moet bij ons bekend zijn.

Meld uw partner bij ons aan met het formulier op onze website:
[menu > documenten > formulieren](#)

Wanneer wilt u met pensioen? Bij PMA kiest u het zelf!

Heeft u er al eens over nagedacht wanneer u wilt stoppen met werken? Veel mensen denken dan automatisch aan de datum waarop ze hun eerste AOW krijgen. Dat kan natuurlijk, maar het hoeft niet. U kunt uw pensioen van PMA al laten ingaan vanaf uw 55e. Bij PMA kiest u dus zelf wanneer u uw pensioen laat ingaan. Ons advies: denk er op tijd over na. En onderzoek wat voor u financieel haalbaar is!

Een goede manier om te kijken wat er kan is door een pensioenplan te maken. Zo'n plan maakt u met de PMA-pensioenplanner. U zit nergens aan vast als u hiermee een plan maakt. U kunt de planner gebruiken als u inlogt bij www.pma-pensioenen.nl.

In de pensioenplanner kunt u gemakkelijk 'schuiven' met uw pensioen. U ziet direct hoeveel u krijgt als u uw pensioen een paar maanden eerder of wat later laat ingaan. Probeer de verschillende keuzes eens uit! Heeft u vragen of hulp nodig? Geen probleem. Neem dan even contact met ons op.

'Wordt mijn pensioen niet te laag als ik stop voor ik AOW krijg?'

Hoe eerder u uw pensioen laat ingaan, hoe lager uw pensioen wordt. U bouwt immers geen pensioen meer op als u gestopt bent met werken. En PMA betaalt uw pensioen langer uit. Maar misschien scheelt het wel minder dan u denkt.

Tijdelijk extra pensioen tot u AOW krijgt

Veel mensen denken dat met pensioen gaan vóór zij AOW krijgen niet haalbaar is. In de pensioenregeling is hier echter aan gedacht. Bij PMA kunt u er namelijk voor kiezen om de periode tot u AOW krijgt te overbruggen. U krijgt dan tijdelijk extra pensioen. U betaalt dit extra pensioen zelf: uw levenslange pensioen wordt (iets) lager.

Alle opties staan in de brochure *Kies het pensioen dat bij u past*

Er valt veel meer te kiezen als u met pensioen gaat. We hebben daarom een brochure gemaakt: *Kies het pensioen dat bij u past*. U vindt deze brochure op de website bij [menu > documenten](#).

Uw pensioen plannen en aanvragen doet u zo!

Stap 1 Bekijk de mogelijkheden op www.pma-pensioenen.nl en de pensioenplanner.

Stap 2 Bespreek de mogelijkheden en uw situatie eventueel met een pensioenspecialist van PMA. U kunt hen bellen op 070-311 01 55.

Stap 3 U laat aan PMA weten aan welke ingangsdatum u denkt. Doe dit drie maanden van tevoren. Dat kan per brief of per e-mail. Op dat moment is nog niets definitief.

Stap 4 U krijgt van ons een berekening van de hoogte van uw pensioen als u het laat ingaan op de

datum die u heeft aangegeven. We berekenen ook een aantal keuzes voor u door, zoals een hoog-laag pensioen en het omzetten van partnerpensioen. Bij het informatiepakket vindt u een aanvraagformulier voor uw pensioen.

Stap 5 U maakt uw definitieve keuzes en geeft deze aan op het aanvraagformulier. U kiest nu ook de definitieve ingangsdatum. Stuur het formulier minimaal één maand voor u uw pensioen wilt laten ingaan naar PMA.

Stap 6 Nadat we het formulier ontvangen hebben, maken we uw pensioen in orde!

Zoveel mensen, zoveel wensen

De een wil zo lang mogelijk doorwerken. De ander wil graag wat eerder stoppen, bijvoorbeeld omdat het staande werk zijn tol gaat eisen. Of om samen met de partner met pensioen te gaan. Bij PMA kiest u zelf wanneer u uw pensioen laat ingaan.

Er zijn een paar regels. De minimale leeftijd is 55 jaar. Uiterlijk gaat uw pensioen in als u 67 jaar wordt. Laat u uw pensioen meer dan vijf jaar ingaan voor uw eerste AOW-uitkering? Dan moet u van de Belastingdienst ook daadwerkelijk stoppen met werken. In alle andere gevallen mag u pensioen ontvangen én blijven werken.

SANDRA, 65

'Ik wil graag tegelijk met mijn man stoppen met werken. Ik ga nu acht maanden voor ik AOW krijg met pensioen. Ik wist niet dat ik die periode tot ik AOW krijg kon overbruggen. Dat is echt een mooie oplossing. We hebben nu een stabiel inkomen voor en nadat ik AOW krijg. Ik vind mijn werk leuk, maar ik verheug me ook wel erg op de nieuwe fase in ons leven.'

ITA, 63

'Ik ga elke dag met plezier naar mijn werk, maar mijn lichaam begint een beetje tegen te sputteren. Iemand attendeerde mij op de planner van PMA. Ik ben daar vorige week eens ingedoken. Er is veel meer mogelijk dan ik dacht.'

Ga naar de PMA-pensioenplanner via **MijnPMA**.
Log gemakkelijk en veilig in met uw **DigiD**.

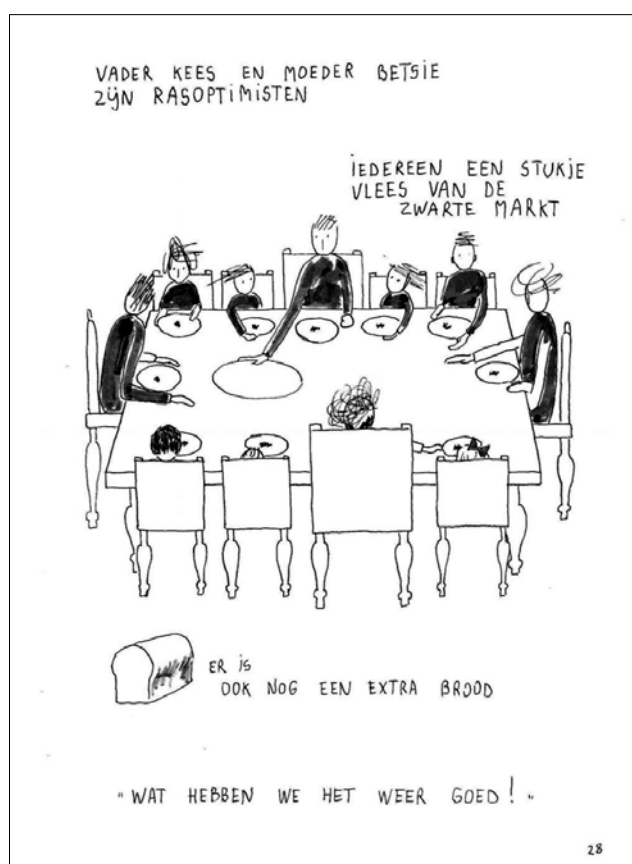
‘Nooit te oud voor kunst’

Anneke Malingé werkte haar halve leven in de apotheek. Rond haar pensionering ging ze nog studeren aan de kunstacademie. Nu is ze 87 en doet ze nog steeds wat ze altijd al wilde: kunst maken.

‘Als kind al wilde ik het liefst beeldend kunstenaar worden. Maar ja, daar was natuurlijk geen droog brood mee te verdienen. Het leven heeft me dus andere kanten op gestuurd, maar de wens is nooit verdwenen. Pas veel later is het ervan gekomen: op mijn 58e ben ik afgestuurd aan de kunstacademie. Ik had toen al een leven van studeren, moeder zijn en werken in de apotheek achter de rug. Het is toch ongelooflijk, ik ben nu al dertig jaar beeldend kunstenaar.’

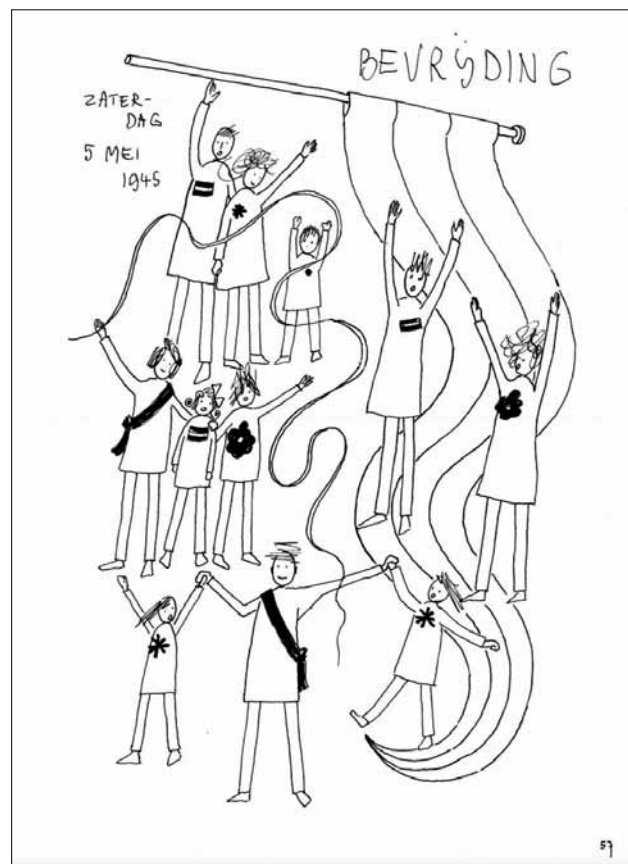
Katholiek

‘We waren vroeger thuis met negen kinderen. Een goed katholiek gezin. Mijn vader had een fabriek in geur- en smaakstoffen. We hadden het goed. Maar kort na de oorlog kwamen er financiële problemen en werden we echt heel arm. Ik werd, net als mijn zusjes, van de kostschool gehaald. Er moest geld verdiend worden. Ik ben

gaan werken in de apotheek van mijn oom, die me heeft opgeleid tot apothekersassistente. Dat werk ben ik altijd blijven doen; toen ik psychologie studeerde, toen ik moeder werd van twee kinderen... Altijd parttime. En altijd heb ik dat plan gehouden om kunstenaar te worden.’

‘De ruimte daarvoor kwam toen mijn pensioen in zicht was. Ik had toen de mogelijkheid om in de avonden aan de kunstacademie te studeren. We volgden hetzelfde programma als de studenten overdag. Dat kan nu niet meer, maar toen maakten vooral vrouwen daar gebruik van. Het was hard werken, maar ik heb er enorm van genoten. Toen ik klaar was, begon het echte werk. Ik ben elke dag gaan schilderen, urenlang. Ik heb in 20 jaar tijd zo’n 130 grote schilderijen gemaakt, waarvan ik er veel verkocht heb – al deed ik het niet voor het geld. Ik kon er vooral erg veel van mezelf in kwijt.’

Hongerwinter

‘Wat het project is dat me de meeste voldoening heeft gegeven? Ik heb vijftien jaar gleden een stripboek gemaakt over ons gezin in de laatste winter van de oorlog, de hongerwinter. Dat gaat niet over de grote dingen van de oorlog, maar juist over de kleine: hoe wij als kinderen de oorlog in heel veel alledaagse dingen meemaakten.

Het pensioen van Anneke Malingré

‘Ik heb overal en nergens in apotheken gewerkt. De laatste 20 jaar tot mijn pensioen was dat bij apotheek De Vries in Hengelo. Daar heb ik een geweldige tijd gehad. Hans de Vries was zo’n aimabele man. Maar hij bemoeide zich eigenlijk alleen met de farmacie, het runnen van de apotheek liet hij aan mij en twee van mijn collega’s over. Dat maakte mijn werk geweldig leuk. En je bereidde toen ook nog zelf medicijnen hè.’

‘Ik ben op mijn 57e gestopt met werken, gelijk met mijn partner Hans. Wij hebben ons al die jaren dat we nu pensioen krijgen financieel geen zorgen hoeven maken. Hoe fijn is dat! Ik moet wel zeggen dat we daar zelf ook wel ons steentje aan hebben bijgedragen. Wij hebben altijd heel zuinig geleefd, waardoor we ons huis hebben kunnen afbetalen. Dat scheelt natuurlijk als je met pensioen bent. En wat ook helpt: wij hebben niet veel geld nodig. Steeds minder eigenlijk. Dat helpt enorm om je altijd rijk te kunnen voelen. Ik heb wel te doen met de mensen die tegenwoordig zo lang door moeten werken. Ik begrijp het wel, want we worden steeds ouder. Maar goed, wij zijn nu ook al heel oud en wij konden nog wel vroeg stoppen. Geluk moet je maar hebben!’

Ondanks het gebrek dat we leden, heb ik veel dierbare herinneringen aan die tijd. De laatste tijd begint mijn geheugen wat na te laten, maar toen ik aan het boek werkte zag ik alles nog glashelder voor me. Ik kon de geuren ruiken van de kleine potkachel in de kinderkamer, de enige in ons huis, waar we met dat enorme gezin omheen zaten. Of aan de gaarkeukens, waar we met onze porseleinen borden en zilveren bestek een waterige maaltijd afhaalden. Hoe we met kerst ons eigen konijn opaten. En aan die prachtige tijd van de bevrijding. Ik weet nog hoe mijn vader het ons kwam vertellen, ach wat een vreugde. Mijn ouders moeten in die jaren veel zorgen hebben gehad, met negen kinderen en elke dag gebrek aan alles. Maar dat hebben ze op een geweldige manier bij ons weggehouden. Net als de jaren van armoede voor ons gezin na de oorlog. Ze hadden een enorm positieve instelling, en die hebben ze aan ons doorgegeven. Het maken van dat stripboek was wat dat betreft ook weer een soort herbeleving van mijn kinderjaren. Heel dierbaar.’

Arnhem

‘Hans, mijn partner, en ik hebben het tegenwoordig vaak over de oorlog. Hij heeft als kind uit Arnhem moeten vluchten, in de tijd dat daar zo hevig werd gevochten. Ik heb ook het mijne meegemaakt. We merken dat de oorlog ons leven, onze kijk op dingen, sterk heeft bepaald. Maar we zijn heel vrolijke mensen hoor, ondanks dat het leven ons ook niet heeft gespaard. We zijn er best trots op dat we op deze leeftijd nog zoveel kunnen. Ik maak nog steeds kunst, al zijn het geen grote schilderijen meer. Ik doe nu meer met collages en teksten. We hebben het heel goed samen. Weet je wat het mooie is: hoe langer we bij elkaar zijn, hoe meer we van elkaar houden.’ ◀

OPROEP

De redactie van dit blad zoekt contact met deelnemers en gepensioneerden van PMA met een vrijetijdsbesteding waarover ze in dit blad willen vertellen. Neem contact op met Roland Asberg van de redactie van dit blad, telefoon 06 2503 3389 of stuur een mailtje naar roland@a-vier.nl.

Tekst | productie A-vier Communicatie, Ontwerp | layout DATBureau